

KELEMEN LUCA

Szabad bölcsészet

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Takó Ferenc

megbízott óraadó, ELTE

**A SZAKRALITÁS VIZSGÁLATA A JAPÁN
TERMÉSZETSZEMLÉLETBEN UKIYO-E TÁJKÉPEKEN ÉS
MATSUO BASHŌ TÁJLEÍRÁSAIN KERESZTÜL*****Kulcsszavak:** szakralitás, természet, haiku, ukiyo-e*

A japán nép természetközelségét, a természetben megjelenő szakralitással való kapcsolatát, illetve annak megnyilvánulásait vizsgálom Matsuo Bashō 松尾芭蕉 (1644–1694) hat útinaplójából és haikuiból kiindulva, majd vetem össze a japán grafika két kiemelkedő alkotója, Katsushika Hokusai 葛飾北斎 (1760–1849) és Utagawa Hiroshige 歌川広重 (1797–1858) ukiyo-e tájképeivel. Bár Bashō és Hiroshige a zen, Hokusai pedig a Nichiren-buddhizmus tanait követte (ezért művészetük kapcsán sem a sintó hagyományhoz való kapcsolódást szokták kiemelni), úgy vélem azonban, munkásságukban a természet tisztelete kiemelkedően fontos, így ebből kiindulva mutatom be és hasonlítom össze e három edo-kori alkotó műveit párhuzamosan. Céлом, hogy egy újfajta, interdiszciplináris szemléletmódot és értelmezési lehetőséget nyújtsak a témához, bizonyítandó, hogy Bashō, Hokusai és Hiroshige művei párhuzamba állíthatók, s ennek mentén új következtetéseket is levonhatunk a japán természetszemlélet és a szakralitás kapcsolatáról.

A tájképekkel kapcsolatos kutatáshoz a budapesti Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum, és a legnagyobb japán metszetgyűjteménnyel rendelkező nyugati múzeumok, vagyis a new yorki Metropolitan Museum of Art és a bostoni Museum of Fine Arts ukiyo-e anyagát használtam, valamint a legnagyobb online ukiyo-e adatbázist, és Hiroshige munkáinak legkimerítőbb online gyűjteményét. Bashō műveit illetően a haikuk és a hat útinapló angol és magyar fordításai képezték a vizsgálat elsődleges tárgyát.